

kan bevæge sig. I dag dreier Sagen sig jo kun om Grundlovsforandringen, og man tør saaledes, efter min Mening, ikke gaae udenfor den, ligesom jeg ogsaa antager, at den høitæredede Formand strax vilde standse En, hvis man vidtløftigen vilde udbrede sig over dette Udkast til Fællesforsatningen, som ikke foreligger. Det havde været godt, om det havde foreligget, førend vi 3die Gang forhandlede om at vedtage Forandringerne i Grundloven. Det var det, som jeg ogsaa ytrede i forrige Sæssion, og det var det, jeg troede, Regjeringen havde havt Mod nok til at fremlægge for os, førend det blev fremlagt for Rigsraadet; thi jeg troer endnu og erklærer endnu, at jeg ikke anseer det bestaaende Rigsraad, hverken det tidligere eller det nu bestaaende, for at være lovligt. Jeg troer ikke, at det kan kaldes et lovligt Organ i Statsstyrelsen. Dertil vil jeg tillade mig at indskrænke mig, og jeg vil holde paa, nu som tidligere, at jeg ved denne Sags 3die Behandling paa ethvert Stadium vil stemme imod den.

B. Christensen: Saavel den ærede Minister, der nylig havde Ordet, som min Nabo tilvenstre (Lehmann), have, navnlig den Sidste, gjentagende lagt Vægt paa, at den Sag, der her foreligger, Grundlovsindskrænkningen, paa den Maade, som Forslaget her indeholder, var, som det hed, i Ordets egentligste Forstand Rigsdagens eget Værk. Ja, jeg har deeltaget saa meget i disse Forhandlinger, at jeg vel kan forstaae den Uttring, men jeg troer dog ikke, at den er ganske correct, naar man undlader at tilføie, at det var Rigsdagens eget Værk med en bestemt og berettiget Forudsætning om, at den kommende Fællesforsatning vilde fyldestgjøre det Tilfagn, som Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 giver, og som jeg allerede forrige Gang, jeg havde Ordet, tillod mig at paaberaabe mig. Jeg mener, at det Dieblif, hvort Ministeriets Udkast er kommet frem, paa ingen Maade er vanskeligere, ikke engang saa vanskelig i indre og ydre politisk Henseende, som det, hvorunder Rigsdagen arbejdede, men jeg skal lade det være uberørt; jeg skal blot paastaae, at den Forudsætning

aldrig maa tabes af Sigte, naar man bedømmer det, man her kalder Rigsdagens eget Værk, hvorved tillige maa huskes paa, at Rigsdagen i hele sin mælsommelige Gang i denne Sag, stadig og med Nette har lagt Vind paa at gaae til det Øverste af Indrømmelse i det Haab, at denne yderste Eftergivenhed ikke vilde straffe sig, som den efter min Overbeviisning bliver straffet, dersom nogen finde en Forsatning som det Udkast, der er offentliggjort, maatte komme tilstede. En æret Landsstingsmand for samme Valgfreds, som jeg (Kirck), har nylig talt om, at denne Forsatning vilde føre til Absolutisme; jeg maa tilstaae, jeg troer den vil føre til noget meget Værrer; thi, jeg troer, at Kongen ligesom det hele store Folk vil komme til at finde sig under samme Tryk og i samme Afhængighed under et Ministerium, der kan finde Sympathi i den Repræsentation, Udkastet skaber. Det vil altsaa i alt Fald ikke være Absolutisme, ikke Kongedespotisme, jeg frygter af Udkastet. Flere Talere have ytret, at det var et almindeligt Folkeønske, at vi skulde gaae ind paa den foreliggende Sag, at Folket, som en Taler (Grooss) sagde, vilde have Ende paa det. Jeg troer, det er vel stærke Uttringer. Folket vil ganske vist, ligesom vi Alle, gjerne have Ende paa den vænskelige og uhyggelige Tilstand, hvort vi befinde os; men Alle vilde dog vel have en god Ende derpaa, og en god Ende er dog neppe den, som vil komme tilstede, dersom vi med det Fællesforsatningsudkast, der er givet os, nu vilde gaae ind paa Grundlovsindskrænkningen. Jeg troer derhos, at t. Ex. jeg er ligesaavel kjendt som nogen anden Rigsdagsmand med Stemningen omkring i Landet, og jeg kan paa ingen Maade aflægge det Vidnesbyrd, som navnlig den første ærede Taler (Bloch) aflagde. Den ærede Minister har været saa god specielt at regalere mig med tre Exempler paa en formeentlig Gaaen ind paa, hvad jeg bittert var gaaet imod. Han har nævnt, at jeg paa det Alleryderste i sin Tid modsatte mig det absolute Veto, Kongevalg og Landsstingets Indretning; men jeg modsatte mig til det Alleryderste, og vilde gjøre saa igjen, dersom disse Spørgsmaal forelaae,